

Ministrstvo za okolje in prostor RS
Dunajska cesta 48

1000 Ljubljana

VEGOVA 8
1000 LJUBLJANA
SLOVENIJA
+386 1 24 20 670
ZAPS@ZAPS.SI
WWW.ZAPS.SI

ZADEVA ODZIV ZBORNICE ZA ARHITEKTURO IN PROSTOR SLOVENIJE NA PREDSTAVITEV TEHNIČNIH PRAVIL ZA PROSTORSKE AKTE

5. DECEMBER 2022
V LJUBLJANI

Spoštovani,

Ministrstvo za okolje in prostor je člane ZAPS 9. novembra 2022 na predavanju seznanilo s storitvami e-plan in novimi tehničnimi pravili za izdelavo vseh vrst prostorskih aktov (Tehnična pravila). Razprava, ki je predstavitvi sledila, je pokazala, da Tehnična pravila z našo zbornico niso v zadostni meri usklajena. Iz tega razloga so se na posebni seji dne 24. novembra 2022 sestali predstavniki vseh matičnih sekcij zbornice, na kateri so bila v zvezi s Tehničnimi pravili sprejeta stališča, kot sledi.

Smisel prostorskega načrtovanja je urejanje prostora, njegov cilj pa so prostorske ureditve, ki so funkcionalne, estetske, ljudem in okolju prijazne ter hkrati omogočajo gospodarski razvoj Slovenije in njeno konkurenčnost v mednarodnem prostoru. S tega vidika morajo dodatna opravila, ki se iz drugih profesionalnih krogov nalagajo pripravljavcem in izdelovalcem prostorskih aktov, ostati v razumnih mejah. V nasprotnem primeru prostorski načrtovalci, arhitekti in krajinski arhitekti svojega dela ne moremo normalno opravljati, postopki priprave prostorskih aktov pa se po nepotrebnem zapletajo in zavlačujejo. Da bi se ti dokumenti in gradiva pripravili v digitalno ustrezni obliki, obenem pa zagotovilo normalno funkcioniranje prostorskega načrtovanja, je potrebno v zvezi s Tehničnimi pravili, ki so nam bila predstavljena, odpraviti naslednje pomanjkljivosti:

1. Predstavljena Tehnična pravila so pripravljena na podlagi Uredbe o prostorskem informacijskem sistemu (Uradni list RS, št. [119/07](#), [8/10](#) – ZUPI, [61/17](#) – ZUreP-2 in [199/21](#) – ZUreP-3), ne pa tudi na podlagi novih pravilnikov o vsebini in obliki prostorskih aktov, kar ni zadostna pravna podlaga. Tehnična pravila so samo

IDENT ŠT. ZA DDV
SI10754938
MAT. ŠT. 1913433

- orodje za interpretacijo vsebine prostorskih aktov v digitalni obliki, zato ne morejo biti uveljavljena pred sprejemom in uveljavitvijo pravilnikov o vsebini prostorskih aktov po novem Zakonu o urejanju prostora – ZUreP-3 (Uradni list RS, št. 199/21).
2. Format PDF/A-2b ni na voljo v vseh običajnih GIS in CAD programih in zato ni ustrezno, da je to obvezna oblika za grafične prikaze. Format PDF A-2b se lahko zahteva samo za tekstualni del prostorskih aktov.
  3. Format TIFF/TFW je računalniška izpeljava iz baze podatkov podane v SHP formatu. Obveznost pripravljavca OPN naj se omeji na posredovanje SHP podatkov. Vse ostale oblike prikazov iz teh podatkov naj ustvari portal MOP.
  4. D96/TM je ustrezen za celovite novelacije OPN. Številne novelacije OPN se izvajajo pred tehnično posodobitvijo in v omejenem obsegu. Pretvorba v D96 zahteva predelavo vseh grafičnih vsebin. Obveznost D96 se omeji na OPN z izvedeno tehnično posodobitvijo in na nove PIA.
  5. Smatramo da je med posameznimi sukcesivnimi različicami SDOPN skrbnik vektorskih podatkov pri OPN MOP, ter da za transformacijo NRP na novi ZKN poskrbi MOP, potem ko je občina že izvedla prvo in osnovno tehnično posodobitev OPN na izboljšani ZKN.
  6. Stanje prostora je odvečna vsebina, ker je prikaz stanja prostora ukinjen. Zato naj se ta vsebina iz spremljajočega gradiva k PIA izloči. Čemu bo potem služil PIS (e-plan), če ne bo v stanju prikazati stanja prostora v določenem časovnem preseku? E-plan mora imeti historiat in možnost prikaza stanja prostora na določen dan, kadar kdo za to zaprosi.
  7. MOP naj zagotovi GJI in ostale podatke NUP v ustrezni obliki, ažurne, z atributi in nazivi, primerne za neposredno uporabo pri izdelavi prostorskih aktov. Da je to s strani NUP izvedljivo, kažejo izkušnje z Zavodom za gozdove Slovenije, ki je v tem pogledu lahko vsem ostalim NUP za vzor.
  8. Splošen napotek: posamezen podatek se v gradivu, ki se ga posreduje na portal, poda samo enkrat. Podajanje istega podatka v več oblikah povzroči napake in s tem neskladja med različnimi vsebinami. Portal lahko uporabi posamezen podatek na vseh potrebnih mestih in v vseh zelenih oblikah.
  9. Tehnična posodobitev ni ustrezno orodje v procesu prostorskega načrtovanja in bo zaradi tega v zvezi s tem veliko težav. Dokler se ne izvede prva generacija tehničnih posodobitev OPN, torej dokler se ne nabere dovolj izkušenj s tem institutom in izvedejo morebitne spremembe metodologije tehnične posodobitve, naj se te vsebine izločijo iz tehničnih pravil za PIA.
  10. Pretvorba v format PDF/A-2b ne sme biti obvezen za vsebine, ki jih pripravljavec PIA pridobi od drugih deležnikov: smernice, usmeritve, mnenja, strokovne

podlage...

11. Vsebin OPPN se ne posreduje v TIFF/TFW formatu. Grafični prikazi OPPN/DPN so zelo raznovrstni, različnih orientacij, meril, zakonskih podlag, starosti... Ustrezno je, da se posreduje samo območje veljavnosti OPPN v SHP formatu. V PIS se s klikom na območje OPPN prikaže usmeritev k vsebinam OPPN. Priprava TIFF/TFW za OPPN, ki se izdeluje s CAD orodji, je nepotrebno dodatno delo, saj se lahko grafični del OPPN v PIS prikazuje v posebnem zavihku v PDF obliki in ni nujno, da so karte OPPN umeščene direktno v skupno karto vseh slovenskih OPPN (geolocirane). V PDF formatu, ki se odpre v posebnem zavihku ob kliku na njegovo območje urejanja (določeno z OPN), se lahko prikazujejo tudi starejši podrobni izvedbeni prostorski akti, ki niso geolocirani. S tem si lahko Slovenija prihrani veliko časa in denarja ter napore raje usmeri v pripravo novih OPPN ter tako poskrbi za boljšo urejenost svojega prostora.
12. V grafičnem delu OPPN naj se dopusti možnost združevanja ali opuščanja posameznih prikazov: prikazi varstev in varovanj se pogosto združujejo, prikaz prometne ureditve se vključuje v druge prikaze in se pogosto ne prikazuje posebej. To je tako ali tako predmet Pravilnika o OPPN. Zato tudi mora biti ta sprejet pred tehničnimi pravili.
13. OPPN se izdelava na geodetskem načrtu, ki je ustrezno georefeciran, vključno s parcelnim stanjem. Območje OPPN je zato natančno določeno in se ne sme spreminjati s premikom prikaza parcelnih meja v postopku tehnične posodobitve. Slednja je pri OPPN in starejših podrobnih PIA tako ali tako odveč.
14. Zahteva MOP, da naj bi se na novo geodetsko podlago posodobili tudi že uveljavljeni, starejši OPPN je neracionalna in nerazumna, saj je končni rezultat tega dragega in kompliciranega početja zgolj ta, da bodo karte do (neke mere) umeščene v prostor za potrebe PIS, kar nikakor ne odtehta vseh stroškov in vsebinskih zapletov. Starih izvedbenih prostorskih dokumentov v razvitejši tujini ne posodablajo in jih na prostorsko informacijskih portalih prikazujejo v njihovi izvorni sprejeti obliki, pa tudi če je dokument iz 50-ih, 60-ih, 70-ih itd. let. Gre tudi za to, da so veljavni OPPN-ji pravni akti, ki se jih po sprejemu na občinskem svetu ne sme vsebinsko spreminjati, razen v rednem postopku sprememb in dopolnitev, vse posodobitve na nove geodetke podlage pa neizogibno povzročijo tudi vsebinske razlike od sprejetega pravnega akta. Stari podrobni izvedbeni prostorski akti so bili vsebinsko pripravljene na stanje v prostoru v letih, ko so bili sprejeti, kar ponazarja takratna geodetska podlaga. Ta je sestavni del prostorskih rešitev pravnega akta, zato je ni možno zamenjati v smislu nekakšne tehnične posodobitve. Opozarjamo na velike stroške, občine za to početje ne bodo zagotavljale sredstev. V Sloveniji se moramo osredotočiti na izdelavo novih OPPN, ki omogočajo umeščanje novih posegov in ureditev v prostor ter s tem razvoj naše družbe. Pri snovanju e-plana se je potrebno izogibati nesmiselnemu oziranju nazaj.

VEGOVA 8
1000 LJUBLJANA
SLOVENIJA
+386 1 24 20 670
ZAPS@ZAPS.SI
WWW.ZAPS.SI

IDENT ŠT. ZA DDV
SI10754938
MAT. ŠT. 1913433

15. Pravila za OUNK se izločijo iz tehničnih pravil. OUNK je novo orodje urejanja prostora in še docela nepreizkušeno. Sprejemljivo pa je, da so pravila glede OUNK opsijska. OUNK bodo izrazito občinski prostorski akti in morajo biti izjemno fleksibilni ter zato vitki in kolikor je le možno nepogojeni. To je ključna izboljšava med ZUrep-2 in ZUrep-3. Temu konceptu je treba slediti, sicer bo iz tega nastalo še eno okorno orodje urejanja prostora in zato nesmiselno.

Ponovno tudi predlagamo, da se na MOP-u sistematično pristopi k spodbujanju občin k prenosu prostorskih izvedbenih pogojev v OPPN-je, saj je OPN močno preobremenjen z vsebinami in različnimi zahtevami (tudi v odnosu do PIS) in ga ni več možno pripraviti v časovno in finančno sprejemljivem okvirju.

Lepo vas pozdravljamo,

Viljem Fabčič,
univ.dipl.inž.arh.
Predsednik matične sekcije
prostorskih načrtovalcev

Aleksander Ostan,
univ.dipl.inž.arh.
Predsednik matične sekcije
arhitektov

Rado Romih,
univ.dipl.inž.kraj.arh.
Predsednik matične sekcije
krajinskih arhitektov

Bogdana Dražič,
univ.dipl.inž.arh.
Komisarka za prostorsko
zakonodajo

Zbornica za arhitekturo
in prostor Slovenije:

Tomaž Kristof, univ.dipl.inž.arh.
Predsednik